

הרב הראשי עיה"ק אלעד מרדכי מלכא שליט"א
נשיא וראש מוסדות "אור המלך"

מחבר ספרי שו"ת דרך המלך, אמרי מרדכי, ודרכי המלך על המועדים ועוד
 רשת מעונות, ורשת גנים, ת"ת פרי תואר, ובית יעקב פרי תואר, תיכון בית יעקב החדש, ת"ת מאור ישראל,
 שיבה קטנה ארחות יהודה, ביהמ"ד גבוה לרבנים ודיינים "לקח טוב" קופת "מפעל החסד" אלעד
 Chief Rabbi of Elad, Israel MORDECHAI MALKA, Founder & President of Institutions "Or Hamelech"

עיר התורה שקרובה אליך

המלך

פרשת אחרי מות

תורת

תרבות המערב לעומת חיי התורה

פרשת אזורי מות ויקרא פרק יז (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ג) כַּמֵּעֵשָׂה אֲרִיץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וְכַמֵּעֵשָׂה אֲרִיץ־כַּנְזֵן אֲשֶׁר אֲנִי מַבְיֵא אֶתְכֶם שִׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְזֻקְתֵיהֶם לֹא תִלְכּוּ: (ד) אֶת־מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת־זֻקְתֵי תִשְׁמְרוּ לְלִכְתָּ בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (ה) וְשִׁמְרֶתֶם אֶת־זֻקְתֵי וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֲתֶם הָאֲדָמָה וְזֵזוּ בָהֶם אֲנִי יְהוָה:
שאלה:

כתב מרן הרב ש"ך זצ"ל עלינו להתבונן הרי בהמשך פרשה זו מבואר על מעשיהם שהתורה מזהירה כגון משכב זכור או משכב בהמה, ולכאורה כל בר דעת יתפלא הכיצד שייך להזהיר על מעשים שפלים כאלו ומה הצורך בכך הרי הדבר דומה לאש שאפילו תינוק בורח ממנה ומה הצורך בכך?

מתירנות לעומת שמרנות:

אולם נראה כי התורה אשר היא תורת חיים רצונה לאלפנו ששני דרכים הן לפני האדם תרבות המערב הממוסדת על תרבות מצרים ויושבי כנען, לעומת תרבות התורה לבניית חיי משפחה תקינים וחברה מתוקנת ואצילה, והוא כי תרבות מצרים ויושבי כנען הינה ממוסדת על המתירנות והחירות הגופנית ואין שום מגבלות ולא דרך אלא דבר אחד ויחיד הוא המנחה את האדם בחייו מילוי תאוותיו הגופניות וליהנות גופו כפי העולה על רוחו מבלי לתת את הדעת על השלכות מעשיו ובלבד שיבוא לידי סיפוקו הבהמי, אי לזאת אין פלא שכל חיי האישות הן הפקר לחלוטין מבלי שום מחסום הן בקרוביו או בחבריו או אפילו בזכר ובהמה הכל נתון לפי הגירויים היצריים שהאדם חש באותו זמן, ומובן מאליו שבדרך זו לא שייך לבנות חיי משפחה וחיים תקינים, לזאת באה התורה לאלפנו כי זו דרך מתועבת ושפלה שלא שייך לחיות כך, לכן מלמדת אותנו התורה ושמרתם את חוקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם "וחי בהם". כי רק בדרך השמרנות והשליטה על מערכת יצרו של האדם לבלתי יהיה רדוף אחר תאוותיו אלא יבנה את ביתו ומשפחתו בדרך התורה והקדושה מבלי לסמוך על הגיונו ויצרו כי אם על יוצרו והבורא את האדם והעולם אשר יודע את טובת האדם והעולם וזוכה לבנות בית ומשפחה הראויים לייחס האומה הנבחרת של עם ישראל ולהשתייך לעם סגולה.

ישוּב השאלה שלמתירנות אין גבולות:

ובזה יובן היטב על הצורך באזהרת התורה כי הגם שהדבר כל כך פשוט חובת האדם להכיר באופיו וחולשתו שאם ידרוך בדרכם של מצרים ויושבי כנען לתת חירות ליצרו הגופניים אין הדבר מופקע להגיע עד לשפל המדרגה והדיוטה האחרונה באנושות, ומרן הרב ש"ך המשיל הדבר שצורכי נשמתו של האדם הן כעין צורכי גופו, הרי כל אדם גופו נצרך לאכילה ושתיה וכן לשינה ולאחר שאוכל ושבע או יושן הדבר מחזיק לזמן מסויים כפי כוחו אך בהכרח שהדבר חוזר על עצמו שהגוף נזקק שוב לאכילה ושינה כי כך יצר הבורא עד כדי כך שאם נשבע האדם שלא ישן שלושה ימים שבועתו שוא, בדומה לכך חיי הרוח נצרכים לחיזוק תמידי אחרת יכול האדם להגיע לשאול תחתית.

מעשה שהיה עם הגר"ח עוזר זצ"ל:

מסופר על הגר"ח עוזר זצ"ל שפעם חלה והוזקק בפקודת הרופאים ללכת למעיינות מרפא משום פיקוח נפש וזה היה בתקופת ימים הנוראים, הדבר כאב לו מאוד מאוד לשהות בניכר בימים נוראים במקום עם קהל עדתו אך אין ברירה פיקוח נפש דוחה הכל, ואכן הלך ושהה בניכר והיה תוהה ומתפלל על מה ולמה עשה השם לו את הדבר הזה, והנה בשבת שובה בשעת המנחה ניגש אליו אדם שהיה אורח במקום נתן לו שלום והשיבו לשלום במאור פנים ושאלו מהיכן הוא, והשיב האורח כי הוא מארה"ב אך נקלע לכאן בדרכו לפטרבורג בהיות ואחיו נפטר והותיר אחריו אלמנה ויתומים רבים, לכן החליט מתוך רחמים ללכת ולהינשא אליה ולגדל את יתומי אחיו שזה עדיף מאשר שיעשה הדבר על ידי אדם זר, שמע את הדברים הגר"ח והזדעזע איך אתה חושב על כך הרי זה אסור מהתורה אשת אח עם ילדים ואף הראה לו מקרא מפורש בתורה, אולם תגובת האורח הייתה שאינו מוכן להתייחס לדבריו כי הדבר מנוי וגמור עם לבבו שזה הדבר הטוב ביותר ורק אם הרב של וילנא יאמר לי הדברים אני ישמע בקולו כי עליו אני סומך, השיבו הגר"ח אני הוא הרב של וילנא כמובן שהיה המום אך קיבל את הדברים ואכן ביטל את תוכניתו, ורק אז הבין הגר"ח לשם מה עשה לו השם את הדבר הזה בשביל להציל אדם מעם ישראל לבל יטמא את עצמו.

מוסר השכל:

הראת לדעת עד כמה הגיון ושכלו של האדם מוטעה ויכול לחשוב שהטוב והישר אחרת מהתורה, אולם הקב"ה שהוא היוצר והבורא יודע את טובת ותכלית האדם מנחה אותנו בדרך אמת. וק"ו אם ילך בדרכי המערב לחיות חיי מתירנות אין ספק שיכול האדם לרדת עד שאול תחתית ולזאת תפקידו של האדם לשלוט על יצרו ולעשות צדן יוצרו בכל דבר כי אין הדברים אלא בגדר תן לחכם ויוסף לקח להקיש וללמוד מכך ליתר נושאי החיים כי רק בדרכה של תורה וחי בהם.

בידידות ואהבה

הצב"י מרדכי מלכא ס"ח